dada, ja seda ei tee Kelch ka mitte. Juba tema teadis, et need sõnad ühest endisest Eesti armulaulust päritud oliwad, mida siin Kelchi aegses kirjawiisis, tema aearaamatust üles paneme:

„Jörru! Jörru! jooks Ma Tullen?
Erra tulle Ellaken.
Micks ep ella eile tulnut?
Eile ollin Ella üxinesse
Tulle Home Homikulle
Sies olen Jelle üxinesse
Karkotella Kaste Ella
Siuka Sittika Willula
Sies ollen Walmis Waimjull
Kaunis karja Satemalle."

Nende sõnumite järel, mis küll kaugelt mitte täielised ei ole, näitab ometigi nii palju wälja paistma, et Eestlased wanal aeal Sakslastega, õigem Germanlastega, naabris elasiwad ja et siis ka juba wanal aeal mitmed sõnad ühest keelest teise sisse weeresiwad, kuida ka nende elukombed juba enne seda mitmes tükkis üksteise sarnatsed olla wõisiwad, kui Sakslased Rietusu kuulutajatega Baltimere randas aset wõtsiwad. Pärast tungisiwad Sarmatlased eht Poolakad Eestlaste ja Germanlaste wahele ja lahutasiwad neid ühest ära. Et Eestlased Preussimaalt wälja rändasiwad ja siis wast Baltimere randas aset wõtsiwad, seda

et ole õiete uskuda. Ennemini näitab see jägu Eestlast, kes Preussi maal elas, Poolakatest muist ära häwitatud, muist ümber rahwustatud olema, kuna Eestlased Baltimere randas esiteks puutumata jäiwad. Kuida aealou teadus tunnistab, tungisiwad hiljemal aeal Sarmatlased Baltimere poole, ja wist oleks edaspidi ka Eestlaste wiimane känd nendest häwitatud saanud. Aga Jumala nõu oli teisiti. Merd mööda tuliwad Sakslased Baltimaa randa, saiwad siin küll aegsti Eestlaste isandaks, aga jäädawalt Eesti keele ja rahwuse kaitsejaks. Seal aga, kus Sarmatlased Eestlaste üht jägu häwitasiwad, seal on nemad nüüd ise oma rahwust kautanud.

Kelch kurdab palju selle üle, kuida weel tema elu aeal Eestlaste keskis wäga palju ebausku ja paganapõlwiseid elukombeid walitsenud. Tema arwates on see kurb lugu sellest tulnud, et alalised jõead siin üleüldse suuremat haridust palju kosuda ei lasknud, et Katholiigi kiriku walitsuse aeal ka usuõpetus rahwa haridukseks palju mõjuda ei wõinud, sest et paljalt wäljaspidiseid kombeid harjutatud sai, kuna Jumala teenistust wõeras keeles peeti. Ka Ewangeli kiriku esimestel aegadel ei mõjunud waimulik õpetus palju, sest ka siis puudus weel sagedast küll õpetajaid, kes rahwa keelt täieste ja põhjani mõistsiwad. Tema aeal oli asi selle